

Piyano İçin 10 Parça

Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN

Doç. Dr. Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN

PIYANO İÇİN 10 PARÇA

ISBN 978-625-6764-57-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi
Video Düzenleme: Mustafa Yılmaz

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Ada'ya

Doç. Dr. Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN

İstanbul'da doğan Ekin Çoraklı Kahraman, piyano eğitimine 7 yaşında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Prof. Sibel Devrim'in piyano sınıfında başladı. Ortaokul ve liseyi Kadıköy Anadolu Lisesi'nde tamamlayan Çoraklı, lisans eğitimine Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde başladı ve bu bölümden 2004 yılında birincilikle mezun oldu. Aynı yıl, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yarı Zamanlı Piyano Bölümü İleri Devre sınıfından mezun oldu. Yüksek lisans ve doktora eğitimini Marmara Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Yüksek Öğretim Kurulu'nun post doktora bursu ile bir buçuk yıl boyunca ABD'nin New York eyaletindeki New York Üniversitesi'nde (NYU) misafir araştırmacı olarak bulundu ve "Batı Müzik Felsefesi Tarihi" ile "Müziğin ve Müzik Eğitiminin Değeri" başlıklı iki araştırma tamamladı. Yurt içi konserlerinin yanı sıra ABD, İngiltere, Polonya ve Litvanya'da solo ve oda müziği konserleri vermiş olan Çoraklı, halen Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde doçent olarak piyano ve sanat felsefesi dersleri vermektedir.

ORCID No: 0000-0001-8372-2751

ÖN SÖZ

İnsan yaşamının düşünceler ve eylemler kadar hisler ve sezgilerin de dahil olduğu gizemli bir bütün olduğunu düşünmüşümdür hep. Müzik bu bütünü yansıtan, seslerle adeta yaşayan, üstelik bunu estetik beğeni yaratarak başaran bir sanat dalı. Yıllarımı piyano çalışarak geçirirken bu durumun hep keyfini çıkardım ve kendimi hep çok şanslı hissettim. Şimdi ise bu yıllar içerisinde içimde biriktirdiğim melodileri bir kitap haline getirme mutluluğunu yaşıyorum.

“Piyano İçin 10 Parça” albümünde 10 tane piyano için yazılmış parça bulunmaktadır. Parçalar öncelikle orta ve ileri seviyeye ulaşmış olan konservatuar, eğitim fakültesi, güzel sanatlar fakültesi fark etmeksizin tüm müzik okullarında öğrenim gören öğrencilere ulaşmayı hedeflemektedir. Ancak profesyonel müzisyenlerin de parçaları çalması beni çok mutlu edecek ve gururlandıracaktır. Kitabın başında öğrencilere kılavuz olması açısından ünlü piyanist ve piyano pedagoglarının piyano çalmaya dair belirttikleri ilkeler de yer almaktadır. Eserlerin kayıtlı haline sayfanın alt kısmında bulunan karekod ile ulaşılacaktır.

Bu güzel yolculukta bana eşlik eden değerli insanlara da buradan teşekkür etmek isterim. Öncelikle tüm eğitim hayatımda sonsuz desteğini aldığım canım annem Emel Çoraklı'ya, koruyucu meleğim babam Hikmet Çoraklı'ya, motivasyon kaynağım ablam

Lale Pınar Çoraklı'ya, yaşamımın mucizesi eşim Hüseyin Kahraman'a ve minik gökkuşağım Ada'ya teşekkür ederim. Nota yazım ve kayıt aşamalarında rehberim olan sevgili öğrencim Yusuf Dursun'a ve bana her zaman inanan Prof. Dr. Ahmet Serkan Ece'ye özel teşekkürlerimi sunmak isterim. Son olarak, büyük emeklerle beni yetiştiren piyano öğretmenlerim Prof. Dr. Sibel Atal Devrim ve Prof. Dr. Dilek Batıbay'a içten teşekkürlerimi iletirim.

Doç. Dr. Ekin Çoraklı Kahraman

Aralık 2023, İstanbul

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	v
Piyanist ve Piyano Öğretmenlerinden Çalışmaya Yönelik Tavsiyeler	1
Başlamadan Önce.....	7
Parçalı Bulutlu.....	8
Yağmur.....	12
Huzur	16
Sonbahar.....	20
Melankoli.....	24
Ada	28
Eskiden	34
Yeniden	38
Adımlar.....	42
Kökler.....	47
Kaynakça.....	52

PIYANİST VE PIYANO ÖĞRETMENLERİNDEN ÇALIŞMAYA YÖNELİK TAVSİYELER

Polonyalı ünlü piyanist ve piyano öğretmeni *Josef Hofmann* piyano çalışmaya ilişkin genel kuralları şu şekilde sıralamıştır:¹

1. Diğer saatlere kıyasla sabah saatleri çok daha değerlidir çünkü uyku kişiye zihinsel tazelik sağlamıştır. Hatta kahvaltıdan önce 1-1.5 saat kadar çalışmak yerinde olabilir. Ayrıca piyanoya dokunmadan önce klavye mutlaka temizlenmelidir: Temiz olmayan bir klavye ile temiz bir çalışma meydana gelmez.
2. Çalışma en fazla 2 saat sürebilir, daha sonrasında dışarıya çıkıp müzik üzerine düşünmeden bir yürüyüş yapmak iyi olacaktır. Bu yürüyüş, çalışmanın sonuçlarının zihinde olgunlaşmasını ve özümsemesini kolaylaştırabilir. Bunun yanı sıra çalışırken her yarım saatte bir en fazla 5 dakika sürecek küçük aralar vermek tazelenmeyi sağlar.
3. Üretilen her sese dikkat edilmeli, her nota fiziksel olarak duyulmalıdır. Böylece dış bir güç yerine iç bir güç yoluyla tempo ve vuruşlar hissedilecektir.
4. Çalışma esnasında fiziksel dayanıklılık sağlamak için kimi zaman tüm gücü vererek yüksek sesle çalmak yararlı olsa da çalışmanın çoğunluğu ölçülü bir güç kullanımı ile yapılmalıdır.
5. Sistematik veya metodik çalışmaya gerek yoktur, her gün aynı parçanın aynı bölümlerini aynı çalışmalarla tekrarlamak belirli bir beceri kazandırsa da sanatın ruhu olan spontaneliği öldürür.
6. Parmak egzersizleri çok sık ve uzun yapılmamalıdır, günde en fazla yarım saat yeterlidir. Bu egzersizler ellerin ısıtılması için kullanılmalı, eller istenilen ısıya ve elastikliğe ulaştığında bitirilmelidir.
7. Hafızayı güçlendirmek için şu plan takip edilebilir: Önce kısa bir parça bulunur ve bu parçanın formu ve yapısal özellikleri analiz edilir. Parça birçok kere notadan çalındıktan sonra çalma birkaç saat için durdurulur ve parçayı zihinde duyma çalışması yapılır. Eğer unutulmuş kısımlar varsa bu kısımlar piyanodan uzak şekilde sadece notadan kontrol edilir. Birkaç saat sonra piyano başına oturulduğunda parçayı ezberden çalmaya çalışılır. Eğer aynı kısımda sorun yaşanırsa sadece bu kısım (gerekirse birçok kere) notadan çalınır ve ardından parçaya ezberden tekrar başlanır. Hala ezber sorunu devam ediyorsa parçayı zihinde çalışma egzersizi tekrar edilir.
8. İyi eserler çalışılmalı ve bu eserlerde zorlanılan kısımlara göre özgün teknik egzersizler oluşturulmalıdır.
9. Her iyi eser kendine özgü özelliklere barındırır ve ayrı muamele gerektirir. Dolayısıyla çalışılan iyi eserlerin sayısı ne kadar yüksekse kendi stilini oluşturma becerisi o denli fazlalaşır. Hafızada olabildiğince fazla eser tutmak ve bu eserleri iyi bir teknik kondisyon ile haftada birkaç kez çalmak iyi olacaktır. Ancak bu eserler peş peşe tekrar edilerek çalınmamalı, bir kez çalınarak geçilmelidir.
10. Kollar olabildiğince az hareket etmeli, parmaklar iyi kullanılmalı, omuz serbest bırakılmalıdır. Eller yere neredeyse paralel olmalı, dirsekler tuşlara doğru hafifçe meyilli olmalıdır. Parmaklar nazikçe kıvrılmalı, parmak uçları ile tuşları ortalamalıdır.
11. Oktavlar tek parmakla tek bir nota çalışmış gibi çalınmalıdır. Baş parmak ve beşinci parmak bilek kullanılmadan yükseğe kaldırılmalıdır. Daha sonra bilekten, hatta bazen kol ve omuz (çok güç gerektiren yerlerde) kaslarından yardım alınabilir.
12. Berrak çalabilmek için çok sık veya çok uzun pedal kullanımından kaçınılmalıdır. Ayakları pedala alıştırmak için pedal kullanımı geciktirilmemelidir.
13. Küçük pasajlarda metronom ile çalışmak uygun olsa da müzikal açıdan metronomla çalmak uygun değildir. Kendi iç vuruşunu oluşturmak özgün yorum yaratmak için önemlidir ancak çok abartılı bir kendine övgü estetik bir sonuç getirmez.

14. Piyanonun önünde fazla gergin olmadan dik bir şekilde oturulmalıdır. Ayaklar pedalın üstünde her an kullanılmaya hazır şekilde durmalıdır. Bir cümleye başlarken el klavyenin üzerine kol ile düşmeli ve her ikisinin de dairesel şekilde hareket etmesine dikkat edilmelidir.
15. Niteliksiz konserler izlenmemelidir. Bu konsere katılmak hem kötü olana alışma tehlikesini barındırır hem de kötüyü ödüllendirerek iyinin desteklenmesi ihtimalini azaltır.
16. Halk önünde iki veya üç kere çalmadan istenen şekilde performans elde etmek mümkün değildir. Beklenmedik aksiliklere karşı hazırlıklı olunmalı, salonun akustik özelliklerinin doğurabileceği dezavantajların farkında olunmalıdır. Konserden önce çalınacak yerin mimari akustiği anlaşılmalı ve elden gelenin en iyisi yapılmalıdır.
17. Akustiği kötü olan salonda özellikle pedal kullanımı ortama uyarlanarak farklı şekilde kullanılabilir.
18. Müzikle ilgili kitaplar ifadelerini bir argümanla destekledikleri ve bu argüman ikna edici olduğu takdirde okunabilir. Ancak sanatta istisnalar kurallar ve kanunlardan daha ön plana çıkmaktadır, zira sanat alanındaki her deha eserleriyle yeni kanunlar geliştirmiştir. Aynı zamanda müziğin ülkesi ne olursa olsun bir dil olduğu ve kendi dilini konuşurken en önemli olanın 'içtenlik' olduğu unutulmamalıdır.

Ünlü İtalyan piyanist **Ferruccio Busoni**'nin piyano çalışmak için belirlediği kurallar şu şekildedir:ⁱⁱ

1. Pasajı en zor parmak numaralarıyla çalışınız; bunu başardığınızda, en kolayları ile çalışınız.
2. Eğer bir pasaj teknik bir zorluk içeriyorsa diğer parçalarda hatırladığınız benzer zorluklar içeren tüm pasajları çalışınız; böylelikle söz konusu çalış türüne bir sistem oluşturmuş olursunuz.
3. Teknik çalışmayla yorum çalışmasını daima birleştiriniz; zorluk genellikle notalarda değil dinamiklerini içindeki renklerde dir.
4. Coşkunun sizi sürüklemesine izin vermeyiniz, bu gücü israf eder ve tıpkı bir materyalden kirli bir noktanın temizlenememesi gibi bir kusur ortaya çıkarır.
5. Parçalarda üstesinden gelemediğiniz zorlukların onları yanlış çalıştığınız için meydana geldiği düşüncesinden vazgeçiniz; bu hiçbir işe yaramayacaktır. Ancak eğer çalışma biçiminizi değiştirdiyseniz parçayı önceden hiç bilmiyormuş gibi en baştan çalışınız.
6. Her şeye sanki en zor parçaymış gibi çalışınız, gençler için yazılmış olan çalışmalarını bir virtüöz bakış açısıyla yorumlamaya çalışınız. Bir Czerny, Cramer, hatta Clementi'nin dahi ne kadar zor çalışıldığını keşfettiğinizde şaşıracaksınız.
7. Bach piyano çalmanın temelidir, Liszt zirvesi. Bu ikisi ise Beethoven'ı mümkün kılar.
8. Piyanoda her şeyin mümkün olduğunu aklınızdan çıkarmayınız, size imkânsız geldiğinde ve gerçekten öyle olduğunda bile.
9. Teknik donanımıza dikkat ediniz, böylece olası her olay için hazırlıklı ve güçlü olursunuz; ayrıca yeni bir parça çalışırken teknik problemlerle uğraşmadığınızda, tüm gücünüzü entelektüel içeriğe çevirebilirsiniz.
10. Hiçbir zaman dikkatsizce çalmayınız, hiç kimse dinlemediğinde veya önemli görünmeyen bir etkinlikte bile.
11. Hiçbir zaman başaramadığınız bir pasajı tekrar etmeden bırakmayınız; eğer etrafınızda başkaları varsa bunu daha sonra yapınız.
12. Eğer mümkünse hiçbir günü piyanoya dokunmadan geçirmeyiniz.

Rus besteci ve piyanist **Sergei Rachmaninoff**, 1910 yılında yayımlanan The Etude dergisinde güzel piyano çalmanın on önemli özelliğini aşağıdaki gibi sıralamıştır:ⁱⁱⁱ

1. Çalınacak parçayı doğru anlamak: Bunun yolu, parçayı iyi bir piyanistten veya öğretmeninden dinlemektir. Her ikisini de yapacak şartlara sahip olmayan öğrenci bunu kendi yeteneği ve sezgisi ile yapmalıdır.
2. Teknik yeterlik: Temiz, akıcı, ayrıcalıklı ve elastik bir teknik taşımayan çalmanın iyi bir çalış olarak nitelenmesi mümkün değildir. Öncelikle do tonunda yapılan gam, arpej ve özel teknik tasarıma sahip diğer egzersizler yapılmalıdır. Daha sonra Tausig'in ileri düzey egzersizleri ve Czerny çalışıla-

bilir. Çok fazla ismi duyulmasa da Henselt'in etütleri de Chopin'in etütleriyle aynı klasmanda olan güzel eserlerdir.

3. Düzgün cümleme: Öğrencinin cümleme konusunun temelinde olan kuralları bilmeden sanatsal bir yorumlama elde etmeleri mümkün değildir. Bu yüzden bu konuda bilgi ve beceri geliştirmeleri gerekmektedir.
4. Tempoyu düzenleme: Bestenin temposu genellikle metronomla nota üzerinde gösterilse de icracı kendi yargı gücünü kullanmalı ve metronomu 'kapalı gözlerle' kullanmamalıdır.
5. Çalışın karakter içermesi: Başarılı bir icracı güçlü bir kişiliğe sahip olmalı ve bu kişiliği çalışının içerdiği yorumlamayla sunmalıdır. Çalınan her eser bireysel bir düşünce içermeli ve seyircide iz bırakmalıdır.
6. Pedalın önemi: Piyanonun ruhu olarak adlandırılan ve ileri düzey piyano eğitiminin en zor konusu olan pedalı iyi kullanmak için hem bazı kuralların takip edilmesi hem de bu kuralların hoş etkiler bırakmak için kimi zaman becerikli şekilde kırılması gerekir.
7. Gelenek tehlikesi: Geçmişin geleneklerine saygı duymamız gerekse de geleneğe tam olarak boyun eğmemeliyiz. Tüm büyük besteci ve icracılar gelenekleri yıkmışlardır. Ancak yaratıcı olabilmek için geçmişin bilgisini en iyi şekilde öğrenmek şarttır.
8. Gerçek bir müzikal anlayış: Öğrenci öncelikle bir bestedeki müzikal ilişkilerin ana noktalarını görmeli, esere bütünlük, tutarlılık, güç veya zarafet veren şeyin ne olduğunu anlamalıdır.
9. Toplumun eğitmek için çalma: Virtüözün para kazanmaktan daha büyük bir motivasyonu olmalıdır; bu da halkı eğitmektir. Ancak halkın belli bir müzikal zevke ve eğitime sahip olması bu etkileşim için gereklidir.
10. Yaşamsal kıvılcım: İyi bir piyano çalışta bir baş yapıtın her bir yorumunu yaşayan bir şeye dönüştüren yaşamsal bir kıvılcım vardır. Bu, anlık oluşur ve kelimelere dökülemez. Öğrenciler sadece notaları çalabilmeyi başarı saymamalı, her notayı asıl sanatsal misyonunu geliştirecek olan bir çeşit müzikal farkındalıkla çalmalıdır.

Şilili piyanist **Claudio Arrau**'nın piyano alanında başarılı olmaya dair belirttiği hususlar ise aşağıdaki şekilde sıralanabilir:^{iv}

1. Sanatsal sezgi ve yetenek elbette önemlidir, ancak daha da önemli olan bu yetileri açığa çıkaracak olan öğretmendir. Öğretmen kişi için en doğru öğretmen olmalı ve çift taraflı iletişimin olduğu bir ilişki kurulmalıdır.
2. Sadece piyano çalabilmek yeterli değildir, sanatçı aynı zamanda genel kültür, bilgi, sezgi ve insan ilişkileri açısından da donanımlı olmalıdır. Konsantrasyon sadece müziği değil tüm evreni kapsamlıdır. Benzer şekilde, genç müzisyenler müzikal elementlerin yanı sıra okuma, tiyatro, opera, klasik edebiyat, sanat, hatta psikoloji alanlarının önemini kavramış olmalıdır.
3. Müzisyenliğin kapsamını arttırmak için farklı bestecilerin eserleri çalışılmalıdır. Herhangi bir bestecinin eseri çalışılırken bu bestecinin tüm eserleri analiz edilmelidir.
4. Ulaşılması gereken akıcı ve çabasız bir çalıştır, bunun için her parçanın karakterine göre bir teknik kullanılmalıdır.
5. İyi bir sanatçı, bestecinin istediği bütünlüğü yok etmeden kendi hayal gücünü kullanarak eseri yorumlar.
6. Piyano çalmanın yanı sıra piyano kullanmadan müziği notadan çalışmanın özellikle hafızayı güçlendirmede yararı vardır.

Amerikalı piyanist **John Browning** piyano öğrencilerine aşağıdaki tavsiyelerde bulunmuştur:^v

1. İyi bir piyanist sadece bir melodi çalmakla değil, bu melodiyi orkestrada bulunan diğer çalgılar gibi tınlatmakla yükümlüdür. Bu yüzden piyano öğrencileri teknik kavramının her şey olduğu inancı yerine hayal güçlerini çalıştırmalı, ses elementinin önemini kavrayarak müziğe renk vermelilerdir.
2. Müziğe dört veya beş yaşlarında başlamak en idealidir. Ancak erken bir başlangıç başarıya ulaşmayı garantilemez.

3. Çalarken doğru şekilde ağırlık vermek gerekir. Bu, sadece notalara vurmak ile değil güçlü bir ağırlık kullanarak daha zengin ve nazik bir ses çıkarmak demektir. Bilek kullanımı çok önemlidir ancak nasıl kullanılacağına dair genelleme yapmak yanlış olur. Kimi piyanistler bileklerini çok sıkı kimisi de gevşek tutarak başarıya ulaşabilmektedir.
4. Teknikte en yüksek ideal birçok değişik ton elde meydana getirebilmektir. Belirli bir metot kullanmak yerine doğal bir teknik geliştirmek ve klavyeden en doğal sesi şarkı söyler gibi çalmak en doğrusu olacaktır.
5. Pedal kullanımı çok önemlidir. Pedal kullanımının amacı legato elde etmek değil sadece renk tonu ve aksan elde etmektir.
6. Konser piyanisti olmak isteyen kişilerin stil kavramını anlamış olmaları gerekir. George Szell'in de belirttiği gibi, bir piyanist Bach'ın prelüd ve füglerini pedatsız çalamıyorsa kendisini piyanist saymamalıdır. Legatoyu doğru kullanmak çok önemli olup, Bach'ın kontrapuntal müziği piyanistlerin doğrusal sesleri takip etmeleri ve sese karşı ses cümlemeyi öğrenmeleri için birebirdir. Bir yandan da klasik ve romantik dönem eserlerinde rahatlama ve tempoya bağlı kalma durumlarında değişiklik yapılabilir. Örneğin Mozart'ın bir sonatının ağır bölümü daha özgür ve ifadeli şekilde, Chopin'in rubatoları ise daha az esnetilerek çalınabilir.
7. Zamandan ayrı kalmamak adına modern müziğe ilişkin eserlere de belirli sayıda yer verilmelidir.
8. Ezber kişisel bir süreçtir ancak hafızayı güçlendirmek için (özellikle orkestra ile bir konsere hazırlanırken) en doğrusu bol pratik yapmaktır.

Rus asıllı Amerikalı piyanist **Vladimir Horowitz**'in piyano çalmaya ilişkin belirttiği hususlar şu şekilde sıralanabilir:^{vi}

1. Yorumcu, notaların arkasında saklı olanı bulmaya çalışmalıdır. Gerektiğinde bir pasaj farklı yorumlarla çalınarak denemeler yapılmalıdır.
2. Çalınan eserin bestecisi ve dönemi hakkında mutlaka bilgi edinilmelidir.
3. En önemlisi, vurmalı çalgı olan piyanoyu şarkı söyleyen bir enstrümana dönüştürmektir. Yüksek ve yumuşak seslerin arasındaki ses renkleri elde edilmeye çalışılmalıdır.
4. Her piyanist teknik ve stilistik olarak kendi yolunu kendisi çizer.
5. Asla taklit edilmemelidir ve eserde doğru ruhu elde edebilmek adına risk almaktan korkulmamalıdır. Hiçbir bir eser aynı şekilde ikinci kere çalınmamalı, ikinci çalışma mutlaka yenilik katılmalıdır.
6. Piyano öğrenimi görenler, notaları -kayıtlarda dinledikleri gibi- kusursuz çalmaya konsantre olmak yerine müziğin ruhunu hissetmeye odaklanmalıdır.
7. Piyano öğretmeni kendi karakterini öğrencilerine empoze etmemeli, onları kendi kendilerinin öğretmenleri olabilecek şekilde yetiştirmelidir.

Avusturyalı piyanist **Paul Badura-Skoda** özellikle piyano öğretimine yönelik tavsiyelerde bulunmuştur:^{vii}

1. Piyano öğretmenin öğrenciyi dinlemesi ve tıpkı bir cerrah gibi doğru teşhis koyması çok önemlidir. Bunun ardından kendi tecrübesini kullanarak öğrenciyi yardımcı olmalı ve onun problemini çözmelidir.
2. Piyano eğitimi zengin bir tatmin ve hayat başarısını da kapsayacak şekilde olmalıdır.
3. Piyano eğitiminde hayal gücü gerektiren benzetmeler kullanılması yararlı olabilir.
4. Öğrencinin piyano öğretmenin metotlarından memnun olması ve yararlanması çok önemlidir.
5. Piyano yarışmaları ve festivaller önemlidir ve bu etkinliklere katılmak motive edici olabilir.
6. Her parçada pedal kullanma zorunluluğu yoktur, bazı parçalar pedatsız çalınmalıdır.

Rus Piyanist **Youri Egorov**'un özellikle performansa yönelik kendi deneyimlerine dayanan çalışma yöntemleri aşağıda sıralanmıştır:^{viii}

1. Şair olan icracılar değil bestecilerdir, icracılar bestecilerin istediklerini iletmekle yükümlüdür.